

י' שבט

קובץ לימוד להתוועדות צוות

ראש בני ישראל – החיבור לאלוקות בעולם גשמי

בפרק ב' בספר התניא מבואר, שהיכולת של בני ישראל להישאר קשורים לקב"ה גם בהיותם בעולם הנראה כמנותק מאלוקות, היא באמצעות צדיקי הדור, המכונים **"ראשי בני ישראל"**.

ראש בני ישראל משמש כ"ממוצע המחבר", המחבר בין בני ישראל הנמצאים בעולם של העלם והסתר, לבין הקב"ה. תפקידו הוא להמשיך שפע וחיות אלוקית מהמקור העליון אל נשמות ישראל.

הראשון בהיסטוריה שנשלח לכך בציווי ה', הוא משה רבינו, שנבחר להנהיג את עם ישראל. ומכאן מובן, שכל הנהגתו הגשמית של משה אינה אלא תוצאה והשתלשלות מהנהגתו הרוחנית. על יסוד זה נקראים נשיאי ישראל בכל הדורות בשם **"אתפשטותא דמשה"** – התפשטותו של משה בכל דור ודור.

נשיא הדור – לא משפיע חיצוני, אלא ראש הגוף

בהעמקה נוספת מתברר, שאין כאן השפעה חיצונית של הנשיא על העם, כפי שניתן לחשוב בפשטות. כל בני ישראל נמשלים לקומת אדם אחת – גוף אחד המורכב מאיברים וכוחות שונים, אשר כולם יחד מהווים מציאות אחת. המנהיג את כל האיברים הוא הראש, הפוקד על תפקודם ומחיה אותם.

כך גם בבני ישראל: אף שהם חלוקים בטבעם ובמראם הגשמי, מאחר שעיקר מציאותו של האדם היא נשמתו, הרי שבשורשם הם מציאות אחת. נשיא הדור, שהוא נשמה כללית שאליה קשורות כל הנשמות, הוא בבחינת הראש, המנהיג ומחיה את כלל האיברים.

לכן, הקשר שבין יהודי לנשיא הדור אינו קשר בין שני דברים נפרדים המתחברים זה לזה, אלא מציאות אחת שאינה ניתנת להפרדה. חיותו הרוחנית של היהודי נמשכת אליו דרך נשיא הדור, כשם שחיות הגוף נמשכת דרך הראש.

דאגה כללית וחיות רוחנית

נשיאי ישראל אינם בוחנים את ההשפעה לפי מראה חיצוני, התנהגות או מוצא. בראייתם הפנימית הם רואים את הנשמה, ועל כן כל יהודי זוכה לקרבה, לדאגה ולהשפעה – ללא כל מדד חיצוני.

כפועל יוצא מהיותם מציאות אחת עם בני דורם, הנשיא חש את מצבם בגשמיות וברוחניות, נושא את כאבם, ודואג להם כאילו היה זה כאבו שלו.

לפי זה מובן, שיהודי זקוק בהכרח לנשיא הדור – זה שנותן לו את החיות הרוחנית. וכשם שבחיים גשמיים אין אפשרות להתקיים ללא חיות, כך גם בחיים הרוחניים: קבלת החיות האמיתית היא דרך נשיא הדור.

כדי לקבל חיות זו, נדרש מהיהודי ביטול לנשיא הדור. רק כאשר האדם מבטל את תחושת הישות והאגואיזם, ומתנתק מהעמדת עצמו במרכז, הוא יכול להתחבר ל"ראש" – נשיא הדור – ולקבל ממנו את מזונו הרוחני.

נשמות כלליות ודאגה לכל יהודי

רבותינו נשיאי חסידות חב"ד במשך הדורות הם נשיאי ישראל שבכל דור. בכל דור ודור התבלטו אדמו"רי חב"ד בדאגתם העמוקה לכל יהודי, ללא כל הבדל של מראה, התנהגות או מוצא. בהיותם נשמות כלליות, ראייתם מופנית אל נשמתו של היהודי, וממילא דאגתם אינה מתחלקת לפי מדדים חיצוניים. במאמר ד"ה "ואתה תצוה" מבאר הרבי, שמדברי הרבי הרי"צ על מרדכי היהודי, שהיה נשיא הדור, ניתן להבין שהרבי הרי"צ עצמו היה נשיא הדור בדורו.

הרבי – נשיא הדור שלנו

כך גם אנו יכולים לומר על הרבי, שהוא נשיא הדור שלנו. דאגתו הקיפה כל יהודי בכל רחבי העולם. ההבדל המהותי בין הרבי לבין רב או מנהיג קהילה, הוא שהרבי לא דאג לחוג מסוים בלבד, ולא תחם את פעולתו לקהילה מסוימת. דאגתו הייתה כלל-עולמית, עמוקה, אמיתית ואבהית.

לא אחת, כאשר אנשים שטחו לפני הרבי את צרותיהם, הבחינו בסיוע דבריהם שהרבי מתייפח יחד עמם. בעומק הדברים, זהו ביטוי לחיבור מהותי של נשמות, קשר של ראש ואיברים.

"כשסופרים יהלומים – לא מתעייפים"

סיפור קצר ממחיש קשר זה: באחת מחלוקות הדולרים, שארכו שעות רבות, עברה אישה ושאלה את הרבי כיצד אינו מתעייף מלעמוד זמן כה רב. הרבי השיב:

"כשסופרים יהלומים – לא מתעייפים."